

Avsedd för
Samverkan leder till arbete

Typ av dokument
Resultatrapport

Datum
April 2020

SAMVERKAN LEDER TILL ARBETE

BERÄKNING AV SAMHÄLSEKONOMISKA KONSEKVENSER AV SYSSELSÄTTNING

SAMVERKAN LEDER TILL ARBETE BERÄKNING AV SAMHÄLLSEKONOMISKA KONSEKVENSER AV SYSSELSÄTTNING

Projektnamn **Beräkning av samhällsekonomiska konsekvenser av sysselsättning**
Mottagare **Samverkan leder till arbete**
Typ av dokument **Resultatrapport**
Datum **2020-04-20**
Förberett av **Disa Kammars Larsson och Sebastian Ekberg**
Kontrollerad av **Gideon Watchefo**

Ramboll
Krukmakargatan 21
Box 17009
10462 Stockholm

T +46 (0)10 615 60 00
<https://se.ramboll.com>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Om uppdraget	2
1.1	Beräkningen görs för fem typpersoner	2
1.2	Rapportens disposition	2
2.	Typperson 1 – går från etableringsersättning till nystartsjobb	3
2.1	När typperson 1 går från etableringsersättning och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren	3
2.2	Så här har vi räknat	4
3.	Typperson 2 – går från ekonomiskt bistånd till nystartsjobb	6
3.1	När typperson 2 går från aktivitetsstöd och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren	6
3.2	Så här har vi räknat	7
4.	Typperson 3 – går från långvarigt ekonomiskt bistånd till nystartsjobb	8
4.1	När typperson 3 går från aktivitetsstöd och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren	8
4.2	Så här har vi räknat	9
5.	Typperson 4 – är yngre än 25 år och går från ekonomiskt bistånd till nystartsjobb	10
5.1	När typperson 4 går från utvecklingsersättning och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren	10
5.2	Så här har vi räknat	11
6.	Typperson 5 - går från ekonomiskt bistånd till studier	13
6.1	När typperson 5 går från arbetslöshet till CSN-finansierade studier innebär det en samhällsekonomisk förlust på 12 månaders sikt, där enbart kommunerna gör en besparing	13
6.2	Så här har vi räknat	14
6.3	Om studierna bedrivs vid komvux istället för universitet eller högskola blir besparingen för kommunen mindre	15
7.	Konsekvenserna för kommunens ekonomi är positiva i samtliga scenarier	16
7.1	För kommunens ekonomi skiljer sig resultatet åt mellan typpersonerna	16
7.2	Insatser för att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska komma i sysselsättning kan löna sig för kommunen på relativt kort sikt	16
7.3	Vid ett scenario utan insats kan kostnaderna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden kvarstå	17
8.	Appendix	19
	Metodbilaga	19
	Kalkylblad	

1. OM UPPDRAGET

Ramboll har fått i uppdrag att beräkna de samhällsekonomiska konsekvenserna för olika aktörer av att en arbetssökande person går till sysselsättning. Beräkningen ingår som en del i Rambolls uppdrag att göra en lärande utvärdering av ESF-projektet Samverkan leder till arbete. Projektet är ett samverkansprojekt som drivs av Kommunförbundet Kalmar län i samverkan med åtta av länets kommuner; Emmaboda kommun, Högsby kommun, Mönsterås kommun, Mörbylånga kommun, Nybro kommun, Oskarshamns kommun, Torsås kommun, Västerviks kommun, samt Arbetsförmedlingen, Företagarna, Försäkringskassan och Samordningsförbundet. I uppdraget ingår att vara en oberoende utvärderare och att bistå med processtöd under projektets gång.

Syftet med beräkningen är att ge beställande organisationer ett underlag gällande de ekonomiska konsekvenserna av att en individ går från arbetslöshet till sysselsättning. Beräkningen fördelar konsekvenser för olika aktörer såväl som samlat för samhället. Beräkningen kan fungera som ett uppföljningsverktyg, det vill säga för att beräkna konsekvenser av att individer kommit i sysselsättning som ett resultat av projektet Samverkan leder till arbete. Det kan även fungera som ett verktyg för beslutfattare inför beslut om arbetsmarknadsåtgärder.

Beräkningen presenteras i denna rapport, med metodbeskrivning och kalkylblad som bilaga. Utöver rapporten presenteras de övergripande resultatet i en powerpointpresentation.

Denna beräkning av samhällsekonomiska konsekvenser har utformats i dialog med projektledning och en referensgrupp ur strategiska ledningsgruppen för projektet Samverkan leder till arbete.

1.1 Beräkningen görs för fem typpersoner

Den samhällsekonomiska beräkningen görs för fem typpersoner. Dessa har valts ut i dialog med referensgruppen och grundar sig i scenarion som är typiska för målgruppen i projektet Samverkan leder till arbete. De fem typpersonerna är:

- Typperson 1 går från etableringsersättning till nystartsjobb
- Typperson 2 går från ekonomiskt bistånd till nystartsjobb (25 år eller äldre)
- Typperson 3 går från långvarigt ekonomiskt bistånd till nystartsjobb (25 år eller äldre)
- Typperson 4 går från ekonomiskt bistånd till nystartsjobb (yngre än 25 år)
- Typperson 5 går från ekonomiskt bistånd till högskolestudier, och 5b går från ekonomiskt bistånd till studier vid komvux.

1.2 Rapportens disposition

I kapitel 2–6 beskrivs resultaten av beräkningarna för de respektive fem typpersonerna. I kapitel 7 ges en översikt av konsekvenserna för kommunens ekonomi gällande de fem typpersonerna. I samma kapitel presenteras också en exempelberäkning av kommunens ekonomiska konsekvenser på sikt av en hypotetisk arbetsmarknadsinsats som riktar sig till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

2. TYPPERSON 1 – GÅR FRÅN ETABLERINGSERSÄTTNING TILL NYSTARTSJABB

Den första typpersonen är nyanländ i Sverige och ingår i etableringsprogrammet. Hen har inte möjlighet att försörja sig själv genom egen inkomst eller egna tillgångar och har rätt till skattefri etableringsersättning och ekonomiskt bistånd.

Personen har fyllt 20 år och går från etableringsersättning till anställning genom ett nystartsjobb som genererar en bruttolön på 20 000 kr/månad under de kommande 12 månaderna. Beräkningen av de samhällsekonomiska konsekvenserna görs under antagande att individen hade fortsatt vara arbetslös om hen inte hade fått nystartsjobbet.

2.1 När typperson 1 går från etableringsersättning och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren

Individen går från att erhålla en nettotransferering om 10 300 kr/månad till att få en nettolön efter skatt på 16 108 kr/månad. Detta medför en ökning i månadsinkomst på 5 808 kr.

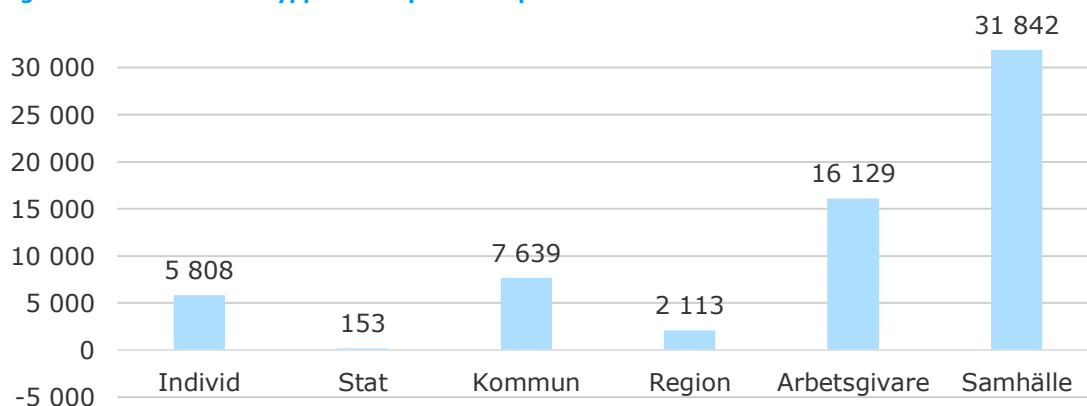
Staten betalar efter anställning inte längre ut någon etableringsersättning. Staten får också in nya intäkter i form av skatter och sociala avgifter. Men arbetsmarknadsstöd betalas ut till arbetsgivaren eftersom personen får arbete genom nystartsjobb. Detta är en kostnad som staten bär, vilket gör den totala besparingen till 153 kr/månad.

Kommunen betalar inte längre ut ekonomiskt bistånd efter anställningen, utan får intäkter i form av kommunalskatt. Sammanlagt innebär scenariot en besparing om 7 639 kr/månad.

Regionen får en ny intäkt i form av landstingskatt om 2 113 kr/månad.

Arbetsgivaren får ett arbetsmarknadsstöd om 16 129 kr/månad för att erbjuda nystartsjobbet.

Figur 1. Nettoeffekt för typperson 1 per aktör per månad

Tabell 1. Nettoeffekt för olika aktörer per månad och år för typperson 1

Aktör	Nettoeffekt per månad	Aktör	Summerad nettoeffekt, 12 månader
Individ	5 808	Individ	69 695
Stat	153	Stat	1 837
Kommun	7 639	Kommun	91 669
Region	2 113	Region	25 358
Arbetsgivare	16 129	Arbetsgivare	193 548
Samhälle	31 842	Samhälle	382 106

Att en nyanländ person som är arbetslös går till nystartsjobb i 12 månader innebär alltså sammantaget en vinst för **samhället** om 31 842 kr/månad, eller 382 106 kr för hela året. Det är arbetsgivaren och kommunen som gör den största vinsten.

2.2 Så här har vi räknat

Vid beräkningarna utgår vi från två olika situationsbeskrivningar: när individen är arbetslös, samt när hen har påbörjat jobb eller studier. Under tiden som arbetslös erhåller individen en nettotransferering om 10 300 kr/månad. För typperson 1 utgörs denna summa av två delar, etableringsersättning och ekonomiskt bistånd. Etableringsersättningen betalas ut av Försäkringskassan till nyanlända som deltar i etableringsprogrammet och uppgår till 308 kr/dag. En månad antas innehålla 21 arbetsdagar under vilka programmet pågår, vilket ger ett månatligt belopp om 6 468 kr. Det ekonomiska biståndet är i viss mån individanpassat, och får i den här beräkningen fungera som den återstående summan för att nå upp till det schabloniserade totalbeloppet 10 300 kr/månad, det vill säga 3 832 kr/månad. Summan 10 300 kronor är baserat på riksnormen samt en uppskattning av skäliga kostnader för ett ensamhushåll. Ingen av dessa transfereringar är skattepliktiga, vilket innebär att eventuella skatteeffekter kan bortses från.

Vi antar att arbetet via nystartsjobb genererar en bruttolön på 20 000 kr/månad för individen. För ett helt år summerar bruttolön plus semestertillägg till 246 400 kr, vilket motsvarar en månatlig ersättning om 20 533 kr. Därtill har vi sociala avgifter i form av en arbetsgivaravgift som uppgår till 31,4% (Skatteverket), det vill säga 6 452 kr/månad. Arbetsgivaravgiften innebär en kostnad för arbetsgivaren och en intäkt för staten.

Den beskattningsbara inkomsten efter grundavdrag blir 18 392 kr/månad. Av detta beräknas kommunalskatt (3 807 kr/månad), landstingsskatt (2 113 kr/månad), public service-avgift (184 kr/månad) och begravningsavgift (47 kr/månad). För exakta skattesatser se metodbilagan. Jobbskatteavdraget, det vill säga en skattereduktion på arbetsinkomst, uppgår för den aktuella lönen till 1 726 kr/månad. Nettolönen efter skatter och avgifter blir 16 108 kr/månad, vilket innebär att **individens** ekonomiska situation har förbättrats med 5 808 kr/månad av att gå ut i anställning.

Arbetsgivarens totala kostnader baseras på bruttolönen inklusive semestertillägg, samt arbetsgivaravgift. Totalt summerar dessa till 26 985 kr/månad. Vi gör antagandet att individens produktionstillskott uppgår till 100%, det vill säga att den anställdes marginalnytta motsvaras av marginalkostnaden. Detta innebär att produktionstillskottet från nyanställningen precis väger upp för merkostnaden som den anställda medför. Därutöver erhåller arbetsgivaren ett arbetsmarknadsstöd från staten för att erbjuda nystartsjobbet till en nyanländ. Detta uppgår till

2,5 gånger arbetsgivaravgiften, 16 129 kr/månad, och utgör den totala vinsten som **arbetsgivaren** gör i det här scenariot.

Kommunen gör en besparing motsvarande 7 639 kr/månad, då man inte behöver betala ut något ekonomiskt bistånd och därtill får ökade intäkter i form av kommunal inkomstskatt. Även **regionen** ökar sina skatteintäkter ökar med 2 113 kr/månad.

Staten betalar inte längre ut etableringsersättning samt erhåller arbetsgivaravgift. Därtill tillkommer ökad skatteintäkt via indirekt skatt, till exempel moms. Däremot medför anställningen via nystartsjobb kostnader för staten i form av arbetsmarknadsstöd och jobbskatteavdrag. Slutligen lägger vi till nettointäkten från public service- och begravningsavgift om 231 kr/månad. Sammantaget innebär detta scenario en besparing för staten motsvarande 153 kr/månad.

För en detaljerad beskrivning av beräkningar, källor och antaganden se metodbilaga och kalkylblad i bilaga.

3. TYPPERSON 2 – GÅR FRÅN EKONOMISKT BISTÅND TILL NYSTARTSJABB

Typperson 2 är 25–65 år och har varit arbetslös i 24–35 månader. Individen har rätt till ekonomiskt bistånd och deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program vilket genererar ett skattepliktigt aktivitetsstöd. Personen går till ett nystartsjobb och erhåller en lön om 20 000 kr/månad under de kommande 12 månaderna. Beräkningarna görs under antagandet att individen fortsatt hade varit arbetslös om hen inte hade tagit nystartsjobbet.

3.1 När typperson 2 går från aktivitetsstöd och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren

För typperson 2 innebär scenariot att **individen** går från att erhålla en nettotransferering om 10 300 kr/månad till att få en månadslön efter skatt på 16 108 kr/månad. Det innebär en ökning i månadsinkomst på 5 808 kronor.

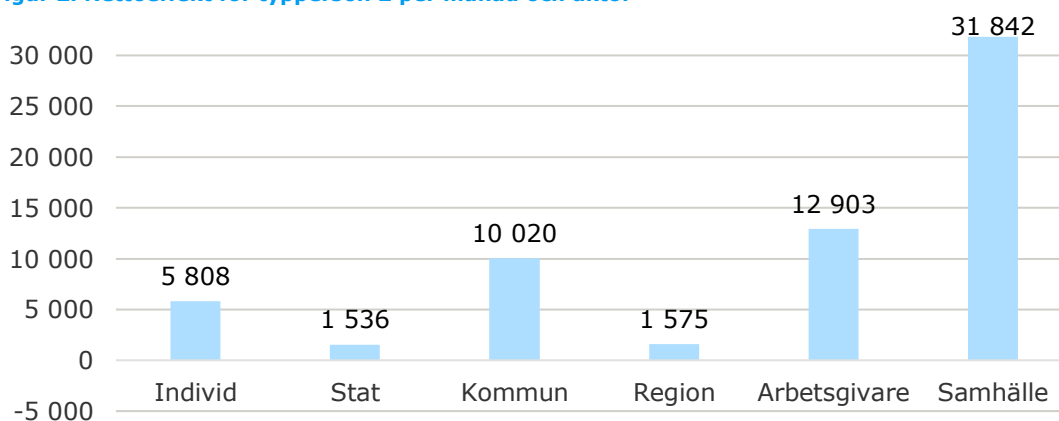
Staten betalar ett arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren, men detta vägs upp av nya intäkter av sociala avgifter och indirekt skatt, till exempel moms, och att staten inte längre betalar ut aktivitetsstödet. Den totala besparingen för staten uppgår till 1 536 kr/månad.

Kommunen betalar inte längre ut ekonomiskt bistånd och får ökade skatteintäkter. Kommunen gör därmed en besparing om 10 020 kr/månad.

Regionen får en ökad skatteintäkt, vilket genererar en sammanlagd vinst på 1 575 kr/månad.

Precis som i fallet med typperson 1 gör arbetsmarknadsstödet att **arbetsgivaren** är den som gynnas mest av scenariot, med en ökad intäkt om 12 903 kr/månad.

Figur 2. Nettoeffekt för typperson 2 per månad och aktör

Tabell 2. Nettoeffekt för olika aktörer per månad och år för typperson 2

Aktör	Nettoeffekt per månad	Aktör	Summerad nettoeffekt, 12 månader
Individ	5 808	Individ	69 695
Stat	1 536	Stat	18 430
Kommun	10 020	Kommun	120 237
Region	1 575	Region	18 902
Arbetsgivare	12 903	Arbetsgivare	154 838
Samhälle	31 842	Samhälle	382 103

Totalt innebär det faktum att individen får anställning genom ett nystartsjobb att **samhället** gör en vinst på 31 842 kr/månad, eller totalt 382 103 kr under hela året.¹

3.2 Så här har vi räknat

Skillnaden i det här fallet jämfört med typperson 1 är att individen erhåller aktivitetsstöd i stället för etableringsersättning. Aktivitetsstödet betalas ut av Försäkringskassan och uppgår till 223 kr/dag. 21 arbetsdagar under en månad ger 4 683 kr/månad. Aktivitetsstödet är skattepliktigt, och individen betalar 1 565 kr/månad i skatt för aktivitetsstödet. Den schabloniserade nettotransfereringen som individen mottar i arbetslöshet är densamma i samtliga scenarier, 10 300 kr/månad. Det medför att det ekonomiska biståndet uppgår till 7 182 kr/månad.

Bruttolönen är 20 000 kr/månad, vilket innebär att den beskattningsbara lönen efter grundavdrag uppgår till 18 392 kr/månad. Nettolönen efter kommunalskatt, landstingsskatt, public service-avgift, begravningsavgift och jobbskatteavdrag blir 16 108 kr/månad. Därmed gör **individen** en vinst av att gå ut i anställning på 5 808 kr/månad.

Arbetsgivarens situation och antagandena vi gör är identiska som i fallet med typperson 1, med den enda skillnaden att storleken på arbetsmarknadsstödet förändras. När det gäller nystartsjobb till individer som inte är nyanlända och har varit arbetslösa under 24–35 månader uppgår stödet till 2 gånger arbetsgivaravgiften, 12 903 kr/månad. Detta motsvarar också den vinst som **arbetsgivaren** gör av att sätta individen i arbete.

Kommunen hade under tiden individen var arbetslös en skatteintäkt från aktivitetsstödet på 969 kr/månad, samtidigt som man betalade ut ekonomiskt bistånd till en kostnad av 7 182 kr/månad. Efter att individen gått ut i arbete ökar kommunalskatten med motsvarande 2 838 kr/månad. Därutöver behöver man inte längre betala ut något ekonomiskt bistånd. Den totala besparingen för **kommunen** uppgår därmed till 10 020 kr per månad.

Regionen får en ökad skatteintäkt i form av landstingsskatt om 1 575 kr/månad.

I många aspekter förändras statens situation av individens inträde på arbetsmarknaden på liknande sätt som i fallet med typperson 1. Staten får ökade intäkter från indirekt skatt, så som moms, och övriga avgifter, samt att man inte längre betalar ut aktivitetsstöd. Å andra sidan minskar statens intäkter till följd av jobbskatteavdraget, samtidigt som arbetsmarknadsstödet behöver betalas ut. **Statens** totala besparing uppgår till 1 536 kr/månad.

¹ Anledningen till att summeringen inte stämmer beror på avrundningar av decimaler.

4. TYPPERSON 3 – GÅR FRÅN LÅNGVARIGT EKONOMISKT BISTÅND TILL NYSTARTSJABB

Typperson 3 är i stora drag lik typperson 2, en arbetslös person i åldern 25-65 år med rätt till ekonomiskt bistånd och aktivitetsstöd som går ut i anställning via ett nystartsjobb. Skillnaden ligger i att individen i det här fallet har varit arbetslös under en ännu längre tid, mer än 36 månader. Det innebär ett större arbetsmarknadsstöd från staten till arbetsgivaren. Precis som tidigare antar vi att individen arbetar under de kommande 12 månaderna med en bruttolön på 20 000 kr/månad, och att hen utan nystartsjobbet hade förblivit arbetslös.

4.1 När typperson 3 går från aktivitetsstöd och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren

De enda aktörerna som ser ett annorlunda utfall i det här scenariot jämfört med för typperson 2 är de två aktörer som är inblandade i arbetsmarknadsstödet, nämligen staten och arbetsgivaren.

Individen går från att erhålla en nettotransferering om 10 300 kr/månad till att få en månadslön efter skatt på 16 108 kr/månad. Det innebär en ökning i månadsinkomst på 5 808 kronor.

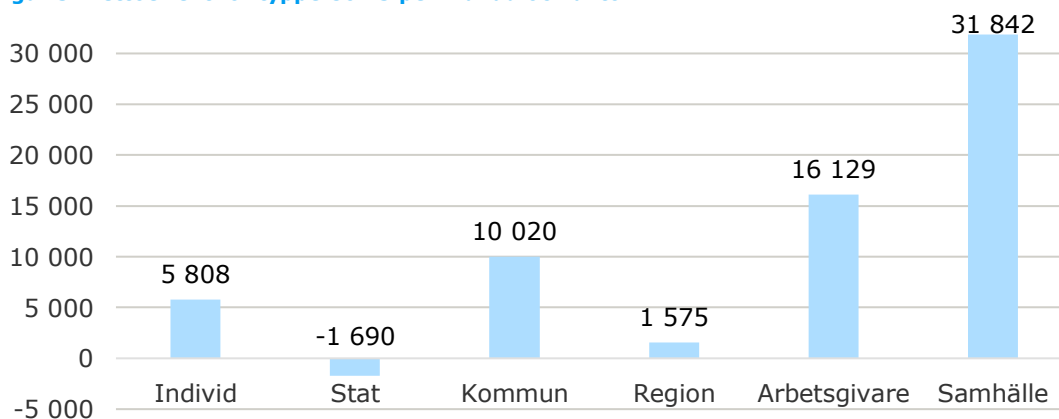
Den ökade kostnaden för **staten** i arbetsmarknadsstöd innebär att utfallet blir negativt, med en merkostnad på 1 690 kr/månad.

Arbetsgivaren gör en vinst på totalt 16 129 kr/månad.

Kommunen betalar inte längre ut ekonomiskt bistånd och får ökade skatteintäkter. Kommunen gör därmed en besparing om 10 020 kr/månad.

Regionen erhåller en ökad skatteintäkt, vilket genererar en sammanlagd vinst på 1 575 kr/månad.

Figur 3. Nettoeffekt för typperson 3 per månad och aktör

Tabell 3. Nettoeffekt för olika aktörer per månad och år för typperson 3

Aktör	Nettoeffekt per månad	Aktör	Summerad nettoeffekt, 12 månader
Individ	5 808	Individ	69 695
Stat	-1 690	Stat	-20 280
Kommun	10 020	Kommun	120 236
Region	1 575	Region	18 902
Arbetsgivare	16 129	Arbetsgivare	193 548
Samhälle	31 842	Samhälle	382 102

Utfallet för **samhället** som helhet är detsamma som i fallet med typperson 2, nämligen en vinst på 31 842 kr/månad, eller 382 102 kr totalt under året.

4.2 Så här har vi räknat

Även när det kommer till beräkningarna är de allra flesta resonemangen desamma som för typperson 2. **Individens** ekonomiska situation skiljer sig inte åt varken i arbetslöshet eller efter anställning, vilket innebär att dennes positiva ekonomiska utfall blir detsamma, en vinst på 5 808 kr/månad. Detsamma gäller som sagt kommunen och regionen, där den förlorade skatteintäkten från aktivitetsstödet med råge vägs upp av de ökade intäkterna från inkomstbeskattning. För **kommunen** tillkommer dessutom en besparing till följd av att man inte längre betalar ut ekonomiskt bistånd, vilket gör att deras totala besparing landar på 10 020 kr/månad. **Regionen** å sin sida gör en besparing på 1 575 kr/månad.

Den enda skillnaden ligger därmed i utfallen för arbetsgivaren och staten. När en individ har varit arbetslös i 36 månader eller mer uppgår nämligen arbetsmarknadsstödet till 2,5 gånger arbetsgivaravgiften, det vill säga 16 129 kr/månad. Denna ökning är orsaken till att **statens** ekonomiska utfall blir negativt, motsvarande en merkostnad på 1 690 kr/månad till följd av att individen tar anställning via ett nystartsjobb. Som en naturlig konsekvens blir utfallet ytterligare positivt för **arbetsgivaren**, som gör en total vinst motsvarande arbetsmarknadsstödet på 16 129 kr/månad. Arbetsmarknadsstödet för inte med sig några skatteeffekter, vilket betyder att vi inte behöver ta någon ytterligare hänsyn till det i beräkningarna för detta scenario jämfört med för typperson 2.

5. TYPPERSON 4 – ÄR YNGRE ÄN 25 ÅR OCH GÅR FRÅN EKONOMISKT BISTÅND TILL NYSTARTSJABB

Typperson 4 är yngre än 25 år, saknar gymnasieutbildning och har varit arbetslös i 24–35 månader. Personen har rätt till ekonomiskt bistånd och deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program vilket genererar skattefri utvecklingsersättning². Personen går till ett nystartsjobb och erhåller en bruttolön om 20 000 kr/månad under de kommande 12 månaderna. Beräkningarna görs under antagandet att individen fortsatt hade varit arbetslös om hen inte hade påbörjat nystartsjobbet.

5.1 När typperson 4 går från utvecklingsersättning och ekonomiskt bistånd till nystartsjobb innebär det en samhällsekonomisk vinst som främst gynnar kommunen och arbetsgivaren

Scenariot innebär att **individen** går från att erhålla en nettotransferering om 10 300 kr/månad till att få en månadslön efter skatt på 16 108 kr/månad. Det innebär en ökning i månadsinkomst på 5 808 kronor.

Staten mottar nya intäkter i form av sociala avgifter och indirekt skatt såsom moms. Därtill betalar staten inte längre ut någon utvecklingsersättning.

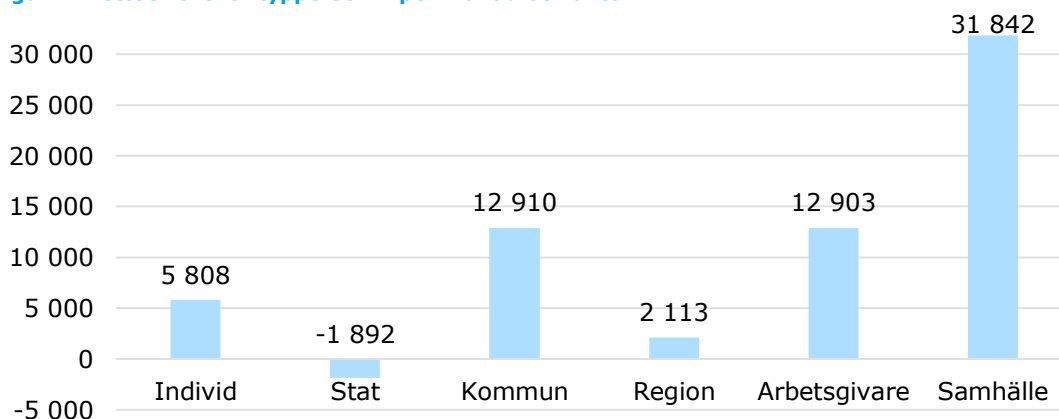
Däremot medför nystartsjobbet ett arbetsmarknadsstöd som staten står för och som överstiger de nya intäkterna. Den totala effekten blir en kostnad som uppgår till 1 892 kr/månad.

Kommunen betalar inte längre ut ekonomiskt bistånd och får ökade skatteintäkter. Den totala besparingen uppgår till 12 910 kr/månad.

Regionen får en ökad skatteintäkt, vilket genererar en sammanlagd vinst på 2 113 kr/månad.

Likt tidigare scenarier gör arbetsmarknadsstödet att **arbetsgivaren** gynnas kraftigt, med en ökad intäkt om 12 903 kr/månad.

Figur 4. Nettoeffekt för typperson 4 per månad och aktör

² För individer som inte har fyllt 25 år betalas en utvecklingsersättning ut av Försäkringskassan i stället för aktivitetsstöd.

Tabell 4. Nettoeffekt för olika aktörer per månad och år för typperson 4

Aktör	Nettoeffekt per månad	Aktör	Summerad nettoeffekt, 12 månader
Individ	5 808	Individ	69 695
Stat	-1 892	Stat	-22 706
Kommun	12 910	Kommun	154 921
Region	2 113	Region	25 358
Arbetsgivare	12 903	Arbetsgivare	154 838
Samhälle	31 842	Samhälle	382 106

Sammanlagt innebär ovanstående scenario en besparing för **samhället** på 31 842 kr/månad, eller 382 106 kr totalt under det första året.

5.2 Så här har vi räknat

Beräkningen av de samhällsekonomiska konsekvenserna följer samma logik som i de tidigare avsnitten. För det fall där individen är arbetslös finns det dock en skillnad gentemot typperson 2 och 3 i och med att individen är yngre än 25 år och därmed erhåller utvecklingsersättning i stället för aktivitetsstöd. Detta uppgår till 57 kr/dag för en person som inte har gått ut gymnasiet³. Då vi har räknat med att en vanlig månad innehåller 21 arbetsdagar blir det totala beloppet 1197 kr/månad. Ersättningen är skattefri, vilket innebär att den resterande summa som återstår för att nå upp till normbeloppet 10 300 kr/månad utgörs av ekonomiskt bistånd, det vill säga 9 103 kr/månad. Notera att antagandet om att personen inte har gått ut gymnasiet gör att personen får en lägre utvecklingsersättning. Om personen har gått ut gymnasiet får hen en högre utvecklingsersättning och utfallet blir mer likt typperson 2 eller 3.

Individens utfall i anställning överensstämmer med övriga scenarier där personen går till ett nystartsjobb med en bruttolön på 20 000 kr/månad, vilket medför en nettovinst efter skatt på 5 808 kr/månad.

Arbetsgivaren gör en total vinst motsvarande det arbetsmarknadsstöd som erhålls från staten. Detta uppgår till 2 gånger arbetsgivaravgiften (12 903 kr/månad) i och med att individen antas ha varit arbetslös under mindre än 36 månader.

Även **kommunen** är en vinnare i detta scenario då man inte längre betalar ut ekonomiskt bistånd. Utöver det tillkommer intäkter från kommunalskatt motsvarande 3 807 kr/månad, vilket gör att den totala besparingen uppgår till 12 910 kr/månad. **Regionen** erhåller landstingsskatt om 2 113 kr/månad. Då utvecklingsersättningen är skattefri behöver vi inte ta hänsyn till den skatteeffekt som aktivitetsstödet skapar när det gäller arbetslösa som är 25 år eller äldre.

Staten behöver visserligen inte betala ut utvecklingsersättningen efter att individen fått anställning, samtidigt som man erhåller arbetsgivaravgift (6 452 kr/månad) och indirekta

³ Enligt Försäkringskassans uppgifter uppgår beloppet till 57 kr/dag såvida man inte uppfyller något av följande krav:

1. Har gått ut gymnasiet.
2. Har fyllt 20 år och deltar i en folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte.
3. Omfattas av ett utbildningskontrakt.

Om något av kraven är uppfyllt erhåller man i stället 165 kr/månad. För typperson 4 gör vi antagandet att inget av kraven uppfylls, och räknar därför med det lägre beloppet.

skatteintäkter i form av moms (4 857 kr/månad). Detta vägs dock upp av att man betalar ut arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren, vilket tillsammans med jobbskatteavdraget gör att den totala nettoeffekten blir en merkostnad på 1 832 kr/månad.

6. TYPPERSON 5 - GÅR FRÅN EKONOMISKT BISTÅND TILL STUDIER

Typperson 5 går från arbetslöshet till heltidsstudier vid högskola eller universitet och mottar studiemedel i form av bidrag och lån från Centrala studiestödsnämnden (CSN). Personen är yngre än 25 år och deltar under tiden som arbetslös i ett arbetsmarknadspolitiskt program, vilket ger rätt till skattefri utvecklingsersättning. Utöver det har personen rätt till ekonomiskt bistånd från kommunen. Beräkningen görs under antagande att personen studerar under de närmaste 12 månaderna utan att jobba extra och att hen i annat fall hade fortsatt vara arbetslös.

6.1 När typperson 5 går från arbetslöshet till CSN-finansierade studier innebär det en samhällsekonomisk förlust på 12 månaders sikt, där enbart kommunerna gör en besparing

Scenariot medför en kostnad om 1 260 kr/månad för **individ** som går från att motta 10 300 kr/månad i nettotransfereringar, till att få ett månatligt belopp på 9 040 kr i studiemedel.

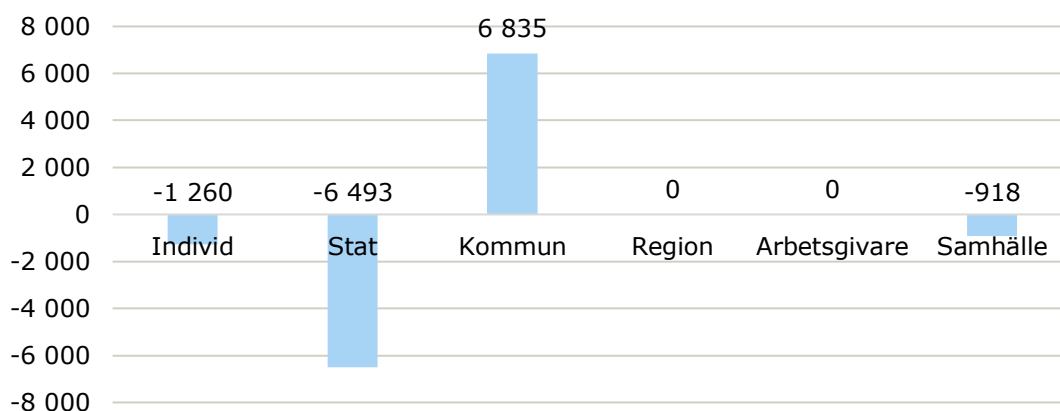
Då utfallet inte innefattar någon anställning medför det ingen effekt för **arbetsgivare**.

Inte heller **regionen** påverkas i någon mån då varken utvecklingsersättningen eller studiemedlen har några skatteeffekter.

Staten är den offentliga aktör som bär den största kostnaden. Detta är till följd av utbetalning av studiebidrag, en förväntad kreditförlust på studielån samt att man bär den betydande kostnaden för att tillgodose en studieplats. Totalt summerar detta till ett negativt utfall om 6 493 kr/månad.

Kommunen behöver inte längre betala ut ekonomiskt bistånd, vilket gör scenariot till en kommunal besparing om 6 835 kr/månad.

Figur 5. Nettoeffekt för typperson 5 per månad och aktör

Tabell 5. Nettoeffekt för olika aktörer per månad och år för typperson 5

Aktör	Nettoeffekt per månad	Aktör	Summerad nettoeffekt, 12 månader
Individ	-1 260	Individ	-15 121
Stat	-6 493	Stat	-77 918
Kommun	6 835	Kommun	82 020
Region	0	Region	0
Arbetsgivare	0	Arbetsgivare	0
Samhälle	-918	Samhälle	-11 019

Sammanlagt innebär ovanstående scenario en kortsiktig kostnad för **samhället** på 918 kr/månad, eller 11 019 kr totalt under det första året.

6.2 Så här har vi räknat

Under tiden som arbetslös påminner situationen i detta scenario om den som gäller för typperson 4 i och med att individen är yngre än 25 år och därmed erhåller utvecklingsersättning. Skillnaden är att vi till följd av att individen ska påbörja högstudier antar att hen uppfyller kraven för det högre beloppet och därmed erhåller 165 kr/dag, vilket summerar till 3 465 kr/månad. Normbeloppet för vad som antas vara skäliga levnadskostnader är som tidigare 10 300 kr/månad, vilket innebär att den resterande summan om 6 835 kr/månad utgörs av ekonomiskt bistånd. Efter att studierna påbörjats får individen sin inkomst i form av studiebidrag och studielån.

Vid beräkningen har vi antagit att individen börjar studera vid statligt finansierad högskola eller universitet, men studiemedlet är detsamma för den som studerar vid kommunala vuxenutbildningen (Komvux), folkhögskola eller yrkeshögskola också. Räntan på studielån från CSN är 0,16 procent. Detta ger **individen** ett disponibelt nettobelopp på 9 040 kr/månad, alltså en minskning med 1 260 kr per månad jämfört med när denne var arbetslös. Notera att detta är under antagandet att individen inte jobbar extra varken under terminerna eller sommaren.

Då utvecklingsersättningen är skattefri och studenten inte har någon förvärvsinkomst finns det ingen skatteeffekt som vi behöver ta hänsyn till. Detta innebär att scenariot inte påverkar varken **arbetsgivare** eller **regionen**.

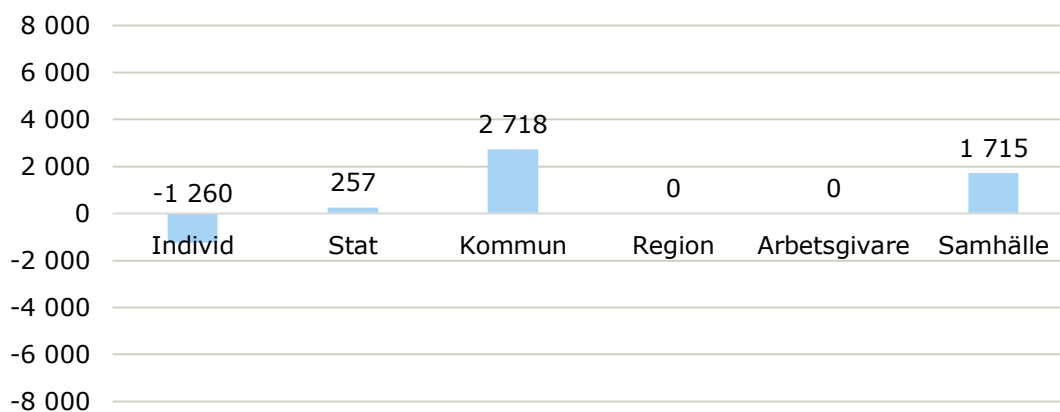
Staten behöver inte längre betala ut utvecklingsersättning, men detta mer än vägs upp av kostnaden för individens studieplats om 6 750 kr/månad. Studiebidraget uppgår till 2 743 kr/månad, och den förväntade kreditförlusten för staten tillsammans med subventionering av låneräntan genererar en ytterligare kostnad om 464 kr/månad i genomsnitt, vilket gör att nettoeffekten summerar till en merkostnad om 6 493 kr/månad.

Kommunen betalar inte längre ut ekonomiskt bistånd om 6 835 kr/månad, vilket motsvarar den totala nettoeffekten. Notera dock att denna kostnadsbesparing är under antagande att individen bedriver sina studier vid en statligt finansierad institution. Om studenten i stället söker sig till den komvux förändras scenariot, vilket vi beskriver nedan.

6.3 Om studierna bedrivs vid komvux istället för universitet eller högskola blir besparingen för kommunen mindre

Under antagandet att studieplatsen i stället finansieras av den kommunala vuxenutbildningen medför detta en kostnad för **kommunen** på 4 117 kr/månad, vilket gör att den totala besparingen bara blir 2 718 kr/månad. Samtidigt behöver inte **staten** bära kostnaden för en studieplats vid högskola eller universitet. Detta innebär att staten istället gör en besparing på 257 kr/månad. Den förändrade kostnadsbilden för samtliga aktörer ges i tabellen och diagrammet nedan. I och med att kostnaden för en studieplats vid Komvux är lägre än vid högskola/universitet gör detta förändrade antagande att **samhället** som helhet gör en besparing på 1 715 kr/månad under de första 12 månaderna efter att individen påbörjar sina studier, eller 20 581 kr totalt för hela året.

Figur 6. Nettoeffekt för typperson 5b per månad och aktör

Tabell 6. Nettoeffekt för olika aktörer per månad och år för typperson 5b

Aktör	Nettoeffekt per månad	Aktör	Summerad nettoeffekt, 12 månader
Individ	-1 260	Individ	-15 121
Stat	257	Stat	3 082
Kommun	2 718	Kommun	32 620
Region	0	Region	0
Arbetsgivare	0	Arbetsgivare	0
Samhälle	1 715	Samhälle	20 581

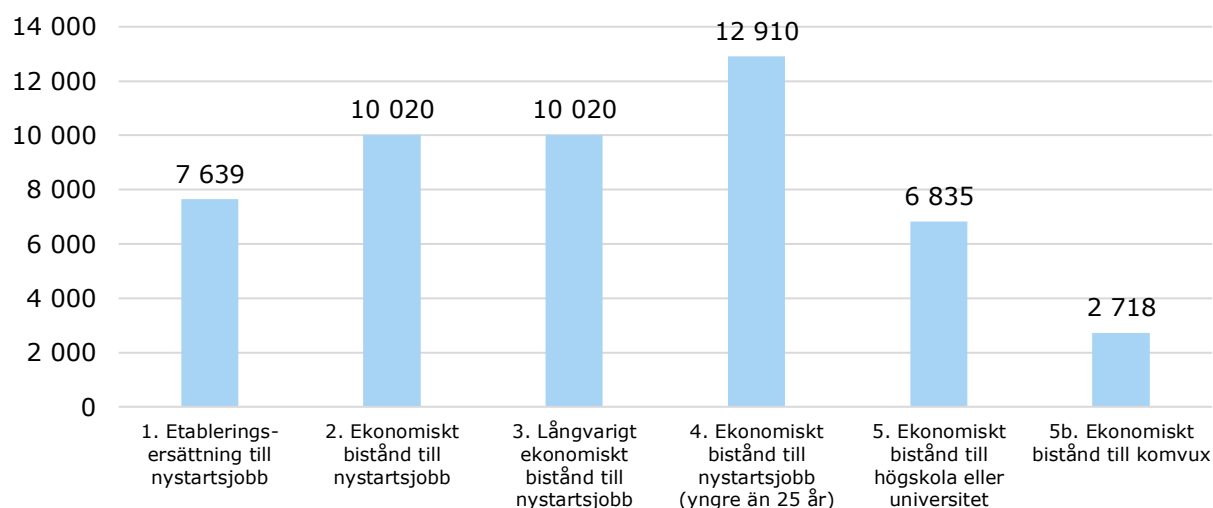
7. KONSEKVENSERNA FÖR KOMMUNENS EKONOMI ÄR POSITIVA I SAMTLIGA SCENARIER

I det här avsnittet jämför vi resultatet för kommunens ekonomi utifrån utfallen för de olika typpersonerna. Vi presenterar även en framåtblickande analys av vad resultatet för kommunen blir på sikt, givet att anställningen eller studierna fortsätter.

7.1 För kommunens ekonomi skiljer sig resultatet åt mellan typpersonerna

Utfallet för de olika typpersonerna illustreras i Figur 7. Den största positiva effekten på kommunens budget följer av att en ung person (under 25 år) som tidigare haft ekonomiskt bistånd från kommunen går till ett nystartsjobb. För typperson 4 är nettoeffekten för kommunen som störst, 12 910 kronor per månad. Även för person 2 och 3 som också går från ekonomiskt bistånd till nystartsjobb är nettoeffekten stor för kommunen, 10 020 kronor per månad. Den stora besparingen för kommunen i dessa scenarier kommer från minskade utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt ökade skatteintäkter. Det är staten som står för arbetsmarknadsstödet.

Figur 7. Nettoeffekt per månad för kommunen, per typperson (kronor)

Nettoeffekten är något mindre för typperson 1, som går från etableringsersättning till nystartsjobb, 7 639 kronor i månaden. Skälet till den mindre effekten på kommunens ekonomi är att summan som kommunen betalar ut i ekonomiskt bistånd innan personen kommer i arbete är lägre än det ekonomiska bistånd som betalas ut till typperson 2, 3 och 4. Det gör att nettoeffekten för kommunen när stödet inte längre betalas ut är mindre än i fallet med typperson 1.

Kommunernas nettoeffekt av att typperson 5 går från ekonomiskt bistånd till CSN genom studier vid högskola är 6 213 kronor. Skälet till att besparingen är mindre för person 5b som studerar vid komvux, är att studieplatsen då finansieras av kommunen.

7.2 Insatser för att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska komma i sysselsättning kan löna sig för kommunen på relativt kort sikt

Nedan följer ett räkneexempel för vad konsekvenserna kan bli för kommunens kostnader och besparingar när en individ går från arbetslöshet till sysselsättning.

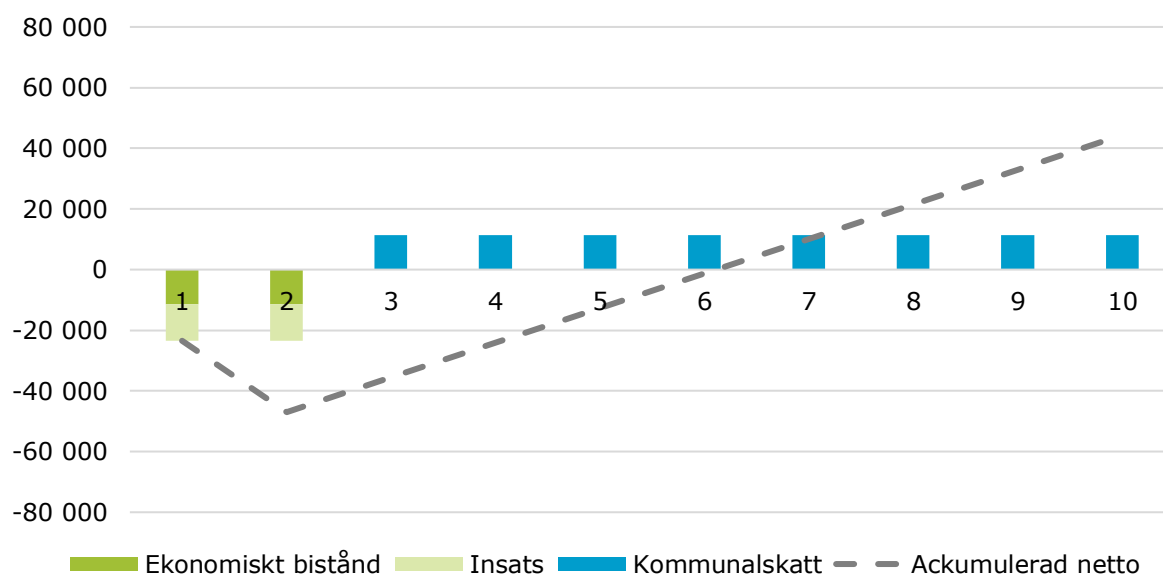
Exemplet illustreras i Figur 8, som visar kvartal på den horisontella axeln. Vi har antagit att kommunen påbörjar en arbetsmarknadsinsats som pågår i sex månader, under kvartal 1 och 2. Från och med kvartal 3 har typperson 1 kommit i arbete genom nystartsjobb. Den totala effekten på kommunens ekonomi beror på kostnaden för arbetsmarknadsinsatsen. Vi har gjort antagandet att insatsen kostar 12 000 kronor per person och kvartal.⁴

Som illustreras i Figur 8 av grafen för ackumulerad nettoeffekt (streckad grå linje) når insatsen full återbetalning vid kvartal sex, det vill säga ett år från att personen kommer i arbete.

Sammanfattningsvis kan en insats som kostar 12 000 per person under två kvartal och som leder till nystartsjobb i 12 månader nå full återbetalning när de 12 månaderna har passerat. Efterföljande kvartal gör kommunen besparingar varje månad till följd av ökade skatteintäkter.

Antagandet om insatsens kostnad på 12 000 kr per person och kvartal syftar bara till att illustrera ett exempel på hur kostnaden av en insats kan betraktas som en investering som kan löna sig på relativt kort sikt. Kostnaden för insatsen påverkar förstå tidshorizonten för när kommunen når full återbetalning.

Figur 8. Kommunens intäkter och utgifter per kvartal för typperson 1 som går från etableringsersättning till nystartsjobb (kronor)

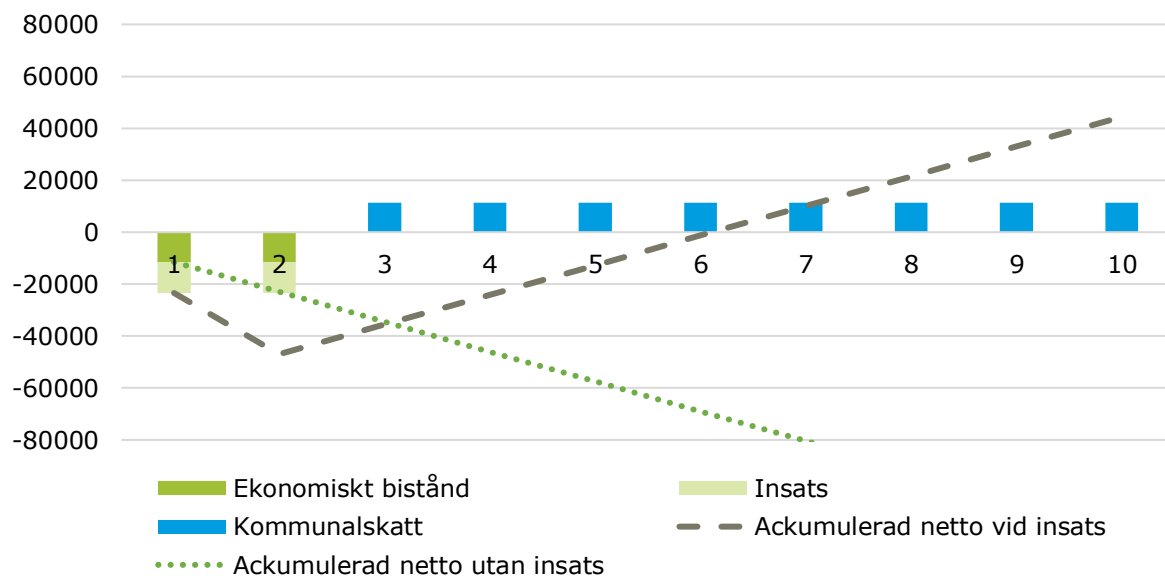
7.3 Vid ett scenario utan insats kan kostnaderna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden kvarstå

I de fall insatser inte görs för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och individen fortsätter att ta del av ekonomiskt bistånd i kombination med statlig finansiering inom ett arbetsmarknadsprogram fortsätter även den ackumulerade kostnaden för kommunen. Det illustreras i Figur 9, där ackumulerad netto utan insats (grön prickad linje) visar att den samlade effekten för kommunens budget blir allt mer negativ. Den består av ackumulerat ekonomiskt

⁴ Detta är ett godtyckligt valt belopp, i det fall att insatsen är dyrare tar det längre tid att nå full återbetalning av insatsen, om den är billigare tar det kortare tid.

bistånd för en person som antas fortsätta vara arbetslös om ingen insats görs. Vid kvartal 6 är den ackumulerade nettoeffekten -69 000 kronor. Detta är under antagandet att individen fortsätter att vara arbetslös. I ett scenario utan insats är det förstås möjligt att individen kommer i sysselsättning ändå.

Figur 9. Jämförelse av kommunens intäkter och kostnader per kvartal för typperson 1 som går från etableringsersättning till nystartsjobb med ett scenario utan insats (kronor)

8. APPENDIX

Metodbilaga

Syftet med beräkningen är att ge offentliga organisationer ett underlag gällande de ekonomiska konsekvenserna av att en individ går från arbetslöshet till sysselsättning.

Beräkningarna visar det samhällsekonomiska värdet av att en individ lämnar arbetslöshet för sysselsättning (i form av anställning genom nystartsjobb eller CSN-finansierade studier). Det samhällsekonomiska värdet beräknas för 12 månader, det vill säga den tid som ett kontrakt med ett nystartsjobb ofta löper. De ekonomiska förtjänsterna beräknas för individ, kommun, arbetsgivare, region och samhället i stort. Beräkningarna bygger på ett antagande om att individer som kommer i sysselsättning hade fortsatt vara arbetslösa under de 12 månaderna om de inte hade tagit del av insatsen. Målbilden har varit en enkel beräkning med hög transparens.

Beräkningarna bygger delvis på tidigare projekt som Ramboll har genomfört inom ramen för ESF-projektet Sysselsättning genom offentlig upphandling (2019), som i sin tur bygger på tidigare framtagna beräkningar; Delander & Månsson (2007) och Delander & Ekberg (2010).

Beräkningen tar inte hänsyn till dynamiska och indirekta effekter eller administrativa kostnader

Beräkningarna tar inte hänsyn till dynamiska eller långsiktiga effekter⁵ såsom att individer får högre sannolikhet till framtida anställning till följd av att de får arbetslivserfarenhet. Att en individ går från arbetslöshet till sysselsättning medför ofta sociala effekter, såsom förbättrad hälsa, ökad känsla av sammanhang med mera. Ogripbara effekter av detta slag inkluderas inte i beräkningen eftersom de är svåra att uppskatta men är ändå effekter som en läsare bör ha i åtanke.

Administrationskostnader är inte inkluderade i beräkningarna. Exempelvis är samtliga transfereringar behäftade med kostnader för handläggning. Administrativa kostnader uppstår även kopplat till skatteintäkter och anställningsförfaranden, men inga av dessa har beaktats i beräkningen.

Beräkningen grundar sig i antagandet att den anställda är produktiv

Beräkningen av arbetsgivarens resultat grundar sig i antagandet att den anställda är produktiv till 100 procent på sitt nya jobb. Eftersom arbetsmarknadsstödet är en typ av subvention av anställningen driver detta antagande till stor del det positiva resultatet för arbetsgivarna. Det går att föreställa sig att arbetsmarknadsstödet för nystartsjobb i själva verket fungerar som en typ av kompensation för att produktiviteten inte är 100 procent, åtminstone initialt. Beräkningen har inte heller tagit hänsyn till några möjliga undanträngningseffekter utan utgår från att arbetsgivaren inte ersätter annan arbetskraft med nystartsjobbet.

Redogörelse för värden i den samhällsekonomiska beräkningen

Beräkningen fördelar ekonomiska konsekvenser per aktör (samhället, individ och det offentliga) samt per typ av intäkt/kostnad. Beroende på vilken post som avses så kommer det alltid finnas vinnare och förlorare även om det samhällsekonomiska nettot är noll. Ett exempel på den typen av poster är offentliga transfereringar – en offentlig transferering utgör i sig inte en samhällsekonomisk kostnad då utgiften för den som betalar ut transfereringen är lika stor som

⁵ Av denna anledning diskonteras ej heller framtida värden per definition.

intäkten för den som tar emot den. Kalkylen beskrivs med utgångspunkt i att gå från arbetslöshet till sysselsättning (i form av anställning genom nystartsjobb eller CSN-finansierade studier).

Ökad produktion av varor och tjänster

När en individ går från arbetslöshet till lönearbete ökar dennes produktivitet. I beräkningen specificeras en individs produktionsvärde i form av bruttolön och sociala avgifter. Detta är produktionsvärdet till faktorkostnad, det vill säga arbetsgivarens kostnad för arbetskraften. Men för att uttrycka produktionsvärdet till sitt marknadspris, vilket återspeglar samhällets betalningsvilja för produktionstillskottet, multipliceras produktionsvärdet till faktorkostnad med 1,18. Detta är en empiriskt beräknad genomsnittsökning av produktionsvärdet till faktorkostnad som motsvarar summan av mervärdeskatt (moms) och andra indirekta skatter minus subventioner av olika slag. Denna ökning tillfaller staten och i beräkningen kallar vi detta påslag "indirekt skatt". För detaljer i hur denna genomsnittsökning räknats fram, se Delander och Ekberg (2010).⁶

Skatter och avgifter

Skatter och avgifter tillfaller samtliga offentliga aktörer - stat, region och kommun. Till följd av att en individ går från arbetslöshet till anställning kommer individen börja betala inkomstskatt på sin inkomst från lönearbetet. Inkomstskatten tillfaller i första hand kommun och region men kan också direkt påverka statens finanser, dels genom jobbskatteavdraget samt eventuell statlig inkomstskatt. Använda skattesatser gäller för år 2019 och framgår av Tabell 1.

Utöver inkomstskatt tillkommer även semesterlön och sociala avgifter som betalas av arbetsgivaren. Semesterlönen beräknas enligt procentregeln +12% för 11 månaders inkomstbringande arbete. Beräkningen inkluderar även kostnad för försäkringar enligt kollektivavtal, vilket följer den metod som används av Verksamt.se. Arbetsgivaravgiften utgår från total lönekostnad och inkluderar således semesterlön. Dessa skatteintäkter tillfaller staten i beräkningen. Slutligen adderas obligatoriska avgifter såsom Public service-avgift och begravningsavgift. Även dessa tillfaller staten.

Tabell 1. Skatter och avgifter

Skatter & avgifter	Procent
Kommunalskatt*	20,7%
Landstingsskatt*	11,5%
Public service-avgift	1,0%
Statlig skatt	20,0%
Värnska	5,0%
Begravningsavgift*	0,2%
Arbetsgivaravgift	31,42%

Not: Medelskattesatsen är ett viktat medelvärde för samtliga kommuner där skatteunderlaget har använts som vägningstal. Arbetsgivaravgiften differentieras ej för olika åldersgrupper.

Källa: Skatteverket och Statistiska Centralbyrån

Minskade utbetalningar av transfereringar

Sociala stöd och bidrag är en intäkt för arbetslösa och en kostnad för staten och kommuner. Då en individ går från arbetslöshet till anställning blir detta därför en intäkt för det offentliga och en kostnad för individen.

⁶ Delander & Ekberg (2010). "Snabbare etablering på arbetsmarknaden för invandrade akademiker - Samhällsekonomiska och offentligfinansiella effekter".

Beräkningen är baserad på de bidrag som är tillgängliga för individer som är arbetslösa och inskrivna på Arbetsförmedlingen. De stöd som inkluderas i beräkningen är:

- Aktivitetsstöd
- Utvecklingsersättning
- Etableringsersättning
- Ekonomiskt bistånd
- Studiebidrag

Som arbetslös räknas endast de som är arbetsföra, enligt definition från SCB. Aktivitetsersättning, sjukpenning och sjukersättning är bidrag som tillfaller icke-arbetsföra och ingår därför inte. Eftersom beräkningarna berör personer som står långt ifrån arbetsmarknaden har vi inte tagit möjlig rätt till a-kassa i beaktande.

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

Individer som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program har i regel rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning från Försäkringskassan. Personer under 25 år får utvecklingsersättning medan de som är äldre får aktivitetsstöd. För de som inte kvalificerar sig för a-kassa utgår ersättning enligt tabellen nedan och är de belopp som används i beräkningen. Stödet betalas ut från Försäkringskassan till individen.

Tabell 2. Ersättningsnivåer aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

Ålder	Bidrag	Ersättningsnivå
Över 25 år	Aktivitetsstöd	223 kr per dag
18-24 år	Utvecklingsersättning	165 kr/57 kr per dag

Källa: Försäkringskassan

Etableringsersättning

Den som är nyanländ⁷ i Sverige kan få etableringsersättning från Försäkringskassan. Etableringsersättningen uppgår till 308 kr⁸ per dag för deltagare i etableringsprogrammet på heltid. Den som har etableringsersättning kan också få etableringstillägg eller bostadsersättning, dessa är dock baserade på andra parametrar som är svårangivna och ingår därför inte i beräkningen. Stödet betalas ut av Försäkringskassan till individen.

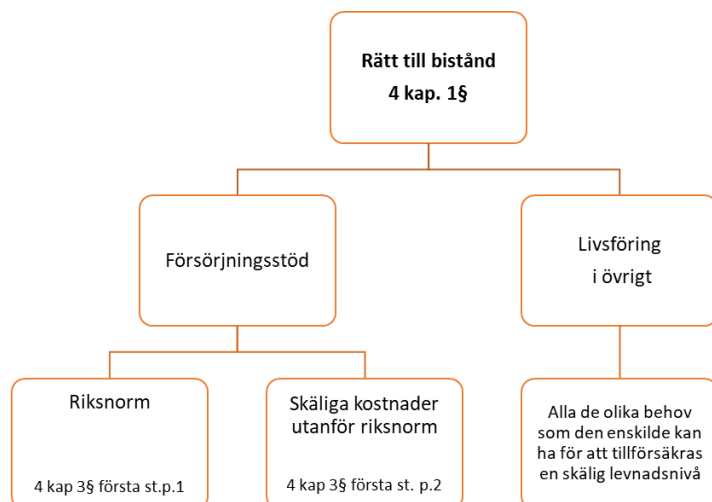
Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag) betalas av kommunen och är ett behovsprövat bidrag till de som inte kan försörja sig genom egen inkomst eller tillgångar. Det består av två huvudsakliga delar; försörjningsstöd och livsföring i övrigt. Storleken på dessa bidrag avgörs delvis av nationella och lokala normer samt en individuell bedömning. Eftersom bedömningen görs individuellt finns det ingen riksnorm för utbetalning av ekonomiskt bistånd. Kommunerna gör egna skattningar av vad det genomsnittliga utbetalade ekonomiska biståndet är per person. Beräkningarna här baserar sig på underlag från Helsingborgs kommun 2019.

⁷ Nyanländ följer Arbetsförmedlingens definition: Har fått uppehållstillstånd inom de senaste 36 månaderna. Har ett uppehållskort och är familjemedlem till en EU/EES-medborgare. Deltar i arbetsmarknadspolitisk insats inom lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Är arbetslös och någon gång under de senaste 12 månaderna varit anvisad till programmet för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Har fyllt 20 år.

⁸ Källa: Försäkringskassan.

Figur 1. Ekonomiskt bistånd

Källa: Helsingborgs kommun

Riksnormen för försörjningsstödet för en ensamstående person är 4 080 kr⁹ per månad och i detta ingår kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, hygien, förbrukningsvaror och dagstidning, telefon och Public service-avgift. Därtill tillkommer skäliga kostnader som avser: Boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. I beräkningarna antas de skäliga kostnaderna uppgå till 6 250 kr per månad.¹⁰

Sammanlagt ekonomiskt bistånd är i beräkningen 10 300 kr (4 080 kr + 6 250 kr). Detta belopp kan antingen vara för högt eller lågt räknat. Eftersom det inte inkluderar några kostnader för livsföring i övrigt kan det vara en underskattning. Att beräkningarna utgår från en ensamstående utan barn kan både medföra under- och överskattning då barn i familjen medför högre ekonomiskt bistånd och en partner medför lägre. Stödet betalas från kommun till individen. Bostadsbidrag ingår inte i beräkningarna.

Hälsa och välbefinnande

Att en individ går från arbetslöshet till en sysselsättning medför ofta sociala effekter, såsom förbättrad hälsa, ökad känsla av sammanhang och så vidare. Det har också en positiv effekt på individens möjligheter att få arbete i framtiden i och med en större arbetslivserfarenhet. Denna typ av effekter finns inte med i denna beräkning.

Nystartsjobb

Nystartsjobb är ett anställningsstöd till arbetsgivare som anställer en individ som står långt från arbetsmarknaden. Det ekonomiska stödet vid nystartsjobb varierar dock beroende på vilken målgrupp individen tillhör. Då en arbetsgivare anställer en nyanländ uppgår det ekonomiska biståndet till 2,5 gånger arbetsgivaravgiften. Anställningsstöd vid nystartsjobb utgår endast för den del av bruttolönen som uppgår till 20 000 kr per månad (heltidsarbete).

Anställningsstödet för individer som inte är nyanlända är baserat på individens ålder samt hur länge hen har varit arbetslös och framgår av tabellen nedan.

⁹ Består av riksnorm ensamstående (3 090 kr) och riksnorm för gemensamma kostnader, 1 familjemedlem (990 kr). Beloppen gäller för år 2019.

Tabell 3. Ersättningsnivåer nystartsjobb

Ålder (antal år)	Tid i arbetslöshet (månader)	Ersättning (arbetsgivaravgifter)
20-25	6-23	1,0
20-25	24-35	2,0
20-25	36-	2,5
26-65	12-23	1,0
26-65	24-35	2,0
26-65	36-	2,5

CSN-finansierade studier

Heltidsstudier utan tilläggsbidrag eller merkostnadslån ger 823 kr/vecka i bidrag och 1 892 kr/vecka i lån. Studiemedel distribueras enbart under pågående termin och det månatliga studiemedlet uppgår till 9 050 kr/månad (skattefritt för individen). Vi har räknat om studiemedlet som studenten får under terminerna till genomsnittlig månadsinkomst under hela året i Tabell 4.

Tabell 4. Studiemedel från CSN per månad

CSN per månad	
Bidrag	2743
Lån	6307
Summa	9050

En genomsnittlig studieplats per student på grund- och avancerad nivå vid högskola/universitet beräknas till 6 750 kr/månad, och vid komvux till 4 117 kr/månad (SCB, 2019). Studiebidraget beräknas som en ren kostnad för staten, men vi beräknar studielånet som ett nollsummespel för staten, det vill säga att det varken medför en kostnad eller intäkt, eftersom det förväntas ske en återbetalning. CSN räknar med en kreditförlust på 7,3 procent till följd av att vissa lån ändå inte betalas tillbaka. Räntan på studielån från CSN är 0,16 procent under 2020 (CSN). Låneräntan är till 30 procent subventionerad av staten (Utbildningsdepartementet, 2019).